



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 417/2013-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. júna 2013 predbežne prerokoval sťažnosť M. S. a L. S., T., zastúpených advokátom JUDr. J. G., P., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43 CoKR/40/2012 z 31. januára 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. S. a L. S. **o d m i e t a** pre jej neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. apríla 2013 doručená sťažnosť M. S. a L. S. (ďalej len „sťažovatelia“) vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej

republiky (ďalej len „ústava“), čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 43 CoKR/40/2012 z 31. januára 2013.

2. Z obsahu sťažnosti vyplýva tento sťažovateľmi uvádzaný skutkový stav:

«V civilnom konaní sa žalobca (správca konkurznej podstaty úpadcu, pozn.) svojou žalobou... domáhal určenia, že kúpna zmluva zo dňa 29. 07. 2009, uzatvorená medzi úpadcom ako predávajúcim a sťažovateľmi ako kupujúcimi je voči veriteľom úpadcu... neúčinná. Žalobca sa ďalej domáhal, aby súd sťažovateľom uložil povinnosť zaplatiť spoločne a nerozdielne do všeobecnej podstaty úpadcu sumu vo výške 236.527,09 €.

Okresný súd Banská Bystrica v konaní 26 Cbi/26/2010-207 rozsudkom zo dňa 06. 06. 2012 rozhodol tak, že určil, že kúpna zmluva zo dňa 29. 07. 2009... je voči veriteľom úpadcu V., s. r. o. „v konkurze“... neúčinná. Sťažovatelia sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť do všeobecnej podstaty úpadcu... sumu vo výške 28.700,- €.

Proti rozhodnutiu okresného súdu podali sťažovatelia prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie e-mailom dňa 26. 06. 2012 v čase o 23:48. teda v zákonom stanovenej 15-dňovej lehote. Dňa 27. 06. 2012 bolo na pošte podané jeho písomné vyhotovenie... V podanom odvolaní bolo napádané nesprávne právne posúdenie veci prvostupňovým súdom ako aj nedostatočne zistený a zhodnotený skutkový stav spolu s podanou námietkou, že vec bola odňatá zákonnej sudkyni a bolo porušené právo účastníkov na spravodlivý proces.

Krajský súd... však svojím uznesením zo dňa 31. 01. 2013, sp. zn.: 43 CoKR/40/ 2012 rozhodol tak, že odvolanie sťažovateľov odmietol a zároveň im uložil povinnosť nahradiť navrhovateľovi trovy odvolacieho konania vo výške 79,58 €. Odvolací súd dospel k záveru, že sťažovatelia podali svoje odvolanie oneskorene, t. j. po uplynutí 15 – dňovej lehoty, pričom pri svojom rozhodovaní sa opieral o skutočnosť, že automatické vygenerovanie potvrdenky o prijatí odvolania určilo jeho prijatie na deň 27. 06. 2012 v čase o 11:36...

... okresný súd nepostupoval pri prijatí podania v zmysle ustanovení Správacieho poriadku. Pokiaľ Krajský súd v Banskej Bystrici za tejto situácie odvolacie konanie zastavil

z dôvodu, že odvolanie odporcov bolo podané oneskorene, máme za to, že tým porušil zákon ústavnú zásadu obsiahnutú v článku 36 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, lebo svojím postupom fakticky odoprel sťažovateľom prístup k súdu.

Ďalšou, nemenej dôležitou je tá skutočnosť, že v konaní pred prvostupňovým súdom Banská Bystrica bola zákonnou sudkyňou Mgr. Z. A., čo je uvedené aj v záhlaví rozsudku 26 Cbi26/2010-207. Napriek tomu, rozsudok vyhlasovala JUDr. E. M., čo považujeme za odňatie práva účastníka na zákonného sudcu v štádiu, resp. v procese občianskeho súdneho konania...»

3. Podľa názoru sťažovateľov „Rozhodnutím ako aj postupom Krajského súdu... boli porušené základné práva sťažovateľov, zakotvené v článku 46 ods. 1 Ústavy... ako aj práva zakotvené v článku 36 ods. 1 Listiny... a v neposlednom rade porušené základné právo zakotvené v článku 6 ods. 1 Dohovoru...“.

4. Sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Základné právo na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy..., článku 36 ods. 1 Listiny... a článku 6 ods. 1 Dohovoru... uznesením Krajského súdu... sp. zn.: 43 CoKR/40/2012, zo dňa 31. 01. 2013 porušené bolo.

Uznesenie Krajského súdu... zo dňa 31. 01. 2013, sp. zn.: 43 CoKR/40/2012 sa zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu v Banskej Bystrici na ďalšie konanie.

Krajský súd... je povinný uhradiť sťažovateľom trovy konania vo výške 1.811,56 €...“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Z obsahu sťažnosti možno vyvodiť, že sťažovatelia namietajú porušenie označených základných práv zaručených ústavou a listinou, ako aj práva zaručeného dohovorom postupom a rozhodnutím krajského súdu (body 1, 3 a 4) spočívajúcim v nimi tvrdených skutočnostiach už uvedených v bode 3.

8. Podľa § 236 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“) dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa. Podľa § 237 písm. f) OSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom; podľa písm. g) ak rozhodoval vylúčený sudca alebo súd bol nesprávne obsadený...

9. Podľa ustálenej súdnej praxe proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie v prípadoch uvedených v § 237 OSP. Ide o prípady závažných väd konania, keď je dovolanie prípustné, aj keď nie sú splnené podmienky uvedené v § 238, resp. § 239 OSP. Okrem iného ide aj o prípady, ak bola postupom súdu účastníkovi odňatá možnosť konať pred súdom [§ 237 písm. f) OSP], alebo ak vo veci rozhodoval nezákonný sudca [§ 237 písm. g) OSP].

10. Sťažovatelia uviedli (pozri bod 2), že v odvolaní proti prvostupňovému rozsudku namietali najmä nesprávne právne posúdenia veci a nedostatočne zistený skutkový stav; s uvedenými námietkami sa krajský súd zákonným spôsobom nevysporiadal, v dôsledku čoho *„svojím postupom fakticky odoprel sťažovateľom prístup k súdu“*. Sťažovatelia súčasne namietali *„že v konaní pred prvostupňovým súdom... vec bola odňatá zákonnému sudcovi“* (uvedenou skutočnosťou argumentovali aj v odvolaní, pozn.) a s ich námietkou sa podľa tvrdenia sťažovateľov krajský súd (nimi predstavovaným spôsobom) nevysporiadal, čím mal porušiť (*„odňať právo“*) ich základné právo na zákonného sudcu. [Krajský súd túto ich námietku posúdil ako *„neopodstatnenú“*, lebo Okresný súd Banská Bystrica postupoval *„na základe rozvrhu práce na rok 2012“*, keď rozhodnutie namiesto dlhodobo práceneschopnej (pre *„vážny úraz“*) zákonnej sudkyne vypracovala, vyhlásila a doručovala účastníkom konania zastupujúca sudkyňa (*„... vec bola prejednaná a rozhodnutá v súlade s rozvrhom práce bez toho, že by bola vec odňatá zákonnej sudkyňi“*)].

11. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

12. Podľa stabilnej judikatúry ústavný súd nie je oprávnený poskytovať ochranu ústavnosti vo veciach, v ktorých sa sťažovateľ mohol domôcť ochrany v konaní pred všeobecným súdom vlastnými, dovolenými a Občianskym súdnym poriadkom ustanovenými procesnými úkonmi (podobne napr. IV. ÚS 49/05, II. ÚS 73/05, I. ÚS 243/2010).

13. Sťažovateľmi namietané porušenie práv vyúsťuje do ich tvrdenia o odňatí možnosti konať pred súdom a porušení ich práva na zákonného sudcu (pozri body 2 a 10), čo v okolnostiach danej veci predstavuje dovolacie dôvody proti rozhodnutiu krajského (odvolacieho) súdu podľa § 237 písm. f) a g) OSP. Zo sťažnosti je zrejmé, že sťažovatelia

nevyčerpali tento opravný prostriedok, ktorý im Občiansky súdny poriadok poskytuje na ochranu ich základných práv.

14. Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že sťažovatelia mali možnosť podať proti napadnutému rozhodnutiu krajského súdu dovolanie, a to v časti podanej sťažnosti, v ktorej tvrdili také porušenie svojich procesných oprávnení, ktoré naplňajú prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f) a g) OSP. Ústava ani zákon o ústavnom súde (§ 53 ods. 1) nepripúšťajú, aby si účastník konania zvolil medzi súdnymi orgánmi ochrany porušenia základných práv a slobôd, naopak, čl. 127 ods. 1 ústavy jednoznačne požaduje vyčerpanie všetkých účastníkovi dostupných a účinných prostriedkov nápravy.

15. Vychádzajúc z týchto právnych záverov a skutkového stavu opísaného sťažovateľmi ústavný súd uzavrel, že v ich veci vo vzťahu k namietaným porušeniam práv nie je sťažnosť prípustná, preto ju odmietol už po jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

16. Vzhľadom na to, že ústavný súd sťažnosť odmietol, ďalšími návrhmi sťažovateľov sa už nezaoberal.

17. Nad rámec už uvedeného ústavný súd ešte poznamenáva, že sťažovatelia k sťažnosti nepredložili splnomocnenie na ich zastupovanie advokátom (§ 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde), čo predstavuje samostatný dôvod na odmietnutie sťažnosti pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. júna 2013